

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1204/24
24.4.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорице Таковић, председника већа, др Драгице Попеску и Весне Дамјановић, чланова већа у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Вукосављевић, адвокат из Београда, Булевар краља Александра бр. 199, против тужених ББ из ..., ВВ из ..., чији је пуномоћник Наташа Ђекић, адвокат из Београда, ул. Ивана Мичурина бр. 16А/13 и Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, ул. Трешњиног цвета бр. 1г, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама тужиоца, туженог ББ и туженог Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, изјављеним против пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 52780/10 од 30.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.4.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца, туженог ББ и туженог Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П бр. 52780/10 од 30.01.2023. године, у ставу првом, другом, трећем, четвртном, петом и осмом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка, садржано у ставу шестом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 52780/10 од 30.01.2023. године, тако што се обавезују првотужени ББ и трећетужени Удружење осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 161.925,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка, садржано у ставу седмом изреке пресуде Трећег основног суда у Београду П бр. 52780/10 од 30.01.2023. године, тако што се обавезује првотужени ББ да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка поред износа наведеног у ставу другом изреке ове пресуде, исплати још износ од 166.125,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев, па су обавезани првотужени ББ и трећетужени Удружење осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате и то на име претрпљених физичких болова износ од 245.935,00 динара, на име претрпљених душевних болова услед умањења опште животне способности износ од 491.870,00 динара, на име претрпљеног страха износ од 98.374,00 динара, на име естетске наружености износ од 245.935,00 динара, укупно 1.082.114,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 30.01.2023. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезан првотужени ББ да тужиоцу АА из ... поред досуђених износа на име накнаде нематеријалне штете у ставу првом изреке, исплати још и за претрпљене физичке болове износ од 4.065,00 динара, за душевне болове услед умањења опште животне способности износ од 8.130,00 динара, за претрпљени страх износ од 1.626,00 динара, за естетску наруженост износ од 4.065,00 динара, односно укупно још 17.886,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 30.01.2023. године па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде. Ставом трећим изреке, делимично је одбијен као неоснован део тужбеног захтева тужиоца АА из ... за накнаду нематеријалне штете којим је тужилац тражио да суд обавезе првотуженог ББ и трећетуженог Удружење осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, да му на име накнаде нематеријалне штете солидарно исплате и то за претрпљене физичке болове преко досуђеног износа од 245.935,00 динара па до износа од 500.000,00 динара, за душевне болове услед умањења опште животне способности преко досуђеног износа од 491.870,00 динара до траженог износа од 1.000.000,00 динара, за претрпљени страх преко досуђеног износа од 98.374,00 динара, па до износа од 200.000,00 динара, за естетску наруженост преко досуђеног износа од 245.935,00 динара до траженог износа од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 13.4.2005. године до исплате, као и законску затезну камату на све досуђене износе почев од 13.4.2005. године до 29.01.2023. године. Ставом четвртим изреке, делимично је одбијен као неоснован део тужбеног захтева тужиоца за накнаду нематеријалне штете, којим је тужилац тражио да суд обавезе првотуженог ББ да му на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљене физичке болове преко досуђеног износа од 245.935,00 динара, увећаног за износ од 4.065,00 динара, укупно 250.000,00 динара па до траженог износа од 500.000,00 динара, за душевне болове услед умањења опште животне активности преко досуђеног износа од 491.870,00 динара, увећаног за 8.130,00 динара, укупно 500.000,00 динара до траженог износа од 1.000.000,00 динара, за претрпљени страх преко досуђеног износа од 98.374,00 динара, увећаног за износ од још 1.626,00 динара, укупно 100.000,00 динара па до траженог износа од 200.000,00 динара, за естетску наруженост преко досуђеног износа од 245.950,00 динара, увећаног за износ од 4.065,00 динара, укупно 250.000,00 динара, до траженог износа од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 13.04.2005. године, до исплате, као и законску затезну камату на све досуђене износе почев од 13.04.2005. године до 29.01.2023. године. Ставом петим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе друготужени ВВ да

тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете солидарно са првотуженим ББ и трећетуженим Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, исплати износ од 2.200.000,00 динара и то за претрпљене физичке болове износ од 500.000,00 динара, за душевне болове услед уамњења опште животне способности износ од 1.000.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 200.000,00 динара, за естетску наруженост износ од 500.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 13.04.2005. године, до исплате. Ставом шестим изреке, обавезани су првотужени ББ и трећетужени Удружење осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 185.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршење па до исплате, све у року од 15 дана од дана пријема писаног отправка пресуде, под претњом извршења. Ставом седмим изреке, обавезан је првотужени ББ да тужиоцу на име трошкова парничног поступка поред износа наведеног у ставу шестом изреке исплати још и износ од 231.750,00 динара са законском затезном каматом почев од наступања услова за извршење, па до исплате у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде, под претњом извршења. Ставом осмим изреке, обавезан је тужилац да друготуженом ВВ на име трошкова парничног поступка исплати износ од 63.750,00 динара у року од 15 дана од пријема писаног отправка пресуде под претњом извршења. Ставом деветим изреке, одбијен је као неоснован предлог трећетуженог Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, за прекид поступка.

Против наведене пресуде, благовремене жалбе изјавили су тужилац, побијајући је у ставу трећем, четвртном, петом и осмом изреке, првотужени ББ, побијајући је, у ставу првом, другом, шестом и седмом изреке, и трећетужени Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, побијајући је у делу става првог и шестом изреке, из свих законом прописаних разлога.

Првотужени ББ је поднео одговор на жалбу тужиоца.

Апелациони суд у Београду је испитао првостепену пресуду у границама законских овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 са свим изменама и допунама) и нашао да жалба тужиоца није основана, а жалбе првотуженог ББ и трећетуженог Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, делимично основане.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности, нити друге повреде поступка које би биле битне. Изрека пресуде је јасна и разумљива, не противречи себи ни разлозима датим у њој, у пресуди је наведено довољно разлога о свим битним чињеницама, па се њена правилност и законитост могу испитати, због чега се неосновано жалбом странака указује да је побијана пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, произилази да се дана 13.04.2005. године око 18,40 часова, у ... на коловозу ул. ... код кућног броја ... догодила саобраћајна незгода, коју је проузроковао ББ, овде првотужени, управљајући возилом марке "Голф III" рег.ознаке ... на тај начин што је кречући се коловозом ул. ... из правца ул. ... према

ул. ... није обратио пажњу на пешака АА, овде тужиоца који се налазио на коловозу, прелазећи коловоз са десне на леву страну, гледајући из правца кретања возила ББ, па је предњим десним делом возила којим је управљао ударио у леву потколеницу и на коловоз оборио пешака АА, овде тужиоца. У тренутку настанка незгоде, брзина “Голфа” је износила око 70 км/час, или преко. Незгода је настала као последица пропуста оба учесника незгоде, како пешака, овде тужиоца тако и возача “Голфа”, овде првотуженог ББ. Пропуст тужиоца узрочно везан за настанак незгоде је тај што је прелазео коловоз од десне ка левој ивици, ван пешачког прелаза, док је возач “Голфа” ББ управљао возилом брзином од око 70 км/час, и већом, на месту где је брзина ограничена на 60 км/час и није предузео кочење у тренутку када је пешак, овде тужилац започео прелазак коловоза, а што је утврђено из налаза и мишљења судског вештака саобраћајно - техничке струке Бранка Анђелковића. Пресудом Четвртог општинског суда у Београду К 322/06 од 25.06.2008. године, која је потврђена пресудом Округног суда у Београду Кж. Бр 3505/08 од 18.12.2008. године, ББ, овде првотужени је оглашен кривим да је извршио кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из чл. 297 став 3 у вези са чл. 289 став 3 у вези става 1 Кривичног законика у стицају са кривичним делом непружања помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из чл. 296 став 1 Кривичног законика РС, због чега је осуђен на јединствену казну затвора у трајању од 1 године и два месеца и обавезан да плати трошкове кривичног поступка, а АА, овде тужилац је упућен да имовинскоправни захтев оствари у парници. Возило рег.ознаке ..., на дан 13.04.2005. године било је осигурано код осигуравајућег друштва “Империал осигурање” адо, полисом бр... у периоду од 06.10.2004. године до 06.10.2005. године, и регистровано на име ВВ, овде друготуженог. Дана 20.10.2004. године, ВВ, овде друготужени је дао овлашћење ГГ из ... да управља, отуђи, изврши све радње у вези регистрације возила и наплати евентуално насталу штету од осигуравајућег завода за возило рег. бр. ... тип Голф. Решењем Трговинског суда у Београду Ст 43/07 од 25.04.2007. године над Империал осигурањем адо отворен је поступак стечаја, који је окончан 04.10.2017. године, а тужилац није поднео пријаву потраживања. Одобрен је нацрт за главну деобу повериоцима трећег реда, да су резервисана средства у укупном износу од 1.626%, што међу странкама није било спорно. У овој саобраћајној незгоди тужилац је претрпео телесне повреде у смислу политрауме и то : прелом базе лобање, прелом чеоног синуса, отворени вишеделни прелом потколенице лево, прелом трећег слабинског пршљена, које представљају тешке телесне повреде. Као последица интубације код тужиоца је наступила стеноза трахеје и тромбоза потколених вена. Лечен је оперативно у више наврата. Тужилац је трпео физичке болове, естетску наруженост средњег степена и страх, ближе описане у налазима судских вештака медицинске струке, на које странке нису имале примедбе. Због наведених повреда тужиоцу је умањена општа животна способност са ортопедско - трауматолошке стране у износу од 30 % трајно.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужиоца делимично основан, те да постоји обавеза првотуженог ББ и трећетуженог Гарантног фонда Београд да солидарно надокнаде нематеријалну штету, коју је тужилац претрпео критичном приликом, те је применом одредби члана 153 и 154 и 200 ЗОО, те чл. 99 став 2 Закона о осигурању имовине и лица, обавезао порвотуженог и трећетуженог да тужиоцу на име нематеријалне штете солидарно исплати новчане износе ближе описане као у ставу првом и другом изреке. На досуђене износе нематеријалне штете првостепени суд је тужиоцу досудио и законску затезну камату почев од дана пресуђења. Првостепени суд налази да тужени ББ, који је штету

проузроковао за исту одговора у смислу одредбе чл. 153 и 154 ЗОО, а његова одговорност утврђена је правноснажном кривичном пресудом. Трећетужени Гарантни фонд одговара у смислу чл. 99 став 2 Закона о осигурању имовине и лица, с обзиром да је да је штета проузрокована употребом моторног возила, а уговор о осигурању је био закључен са организацијом за осигурање над којом је отворен поступак стечаја, те како је у стечајном поступку повериоцима трећег исплатног реда, из стечајне масе исплаћена накнада у висини од 1,626% од утврђеног потраживања, колико је укупан проценат намирења из стечајне масе поверица трећег исплатног реда коме тужилац припада, то је трећетужени обавезан на плаћање обавезе умањене за 1,626%, а све у смислу одредбе чл. 106 Закона о осигурању имовине и лице. По налажењу првостепеног суда у конкретном случају постоји допринос тужиоца штетном догађају од 50 %, јер је прелазео коловоз ван пешачког прелаза, док допринос првотуженог ББ је у томе што је возио брзином од 70 км/ час, на месту где је брзина ограничена на 60 км/час и што није предузео кочење у тренутку када је тужилац започео прелазак коловоза. Првостепени суд је одбио тужбени захтев у односу на друготуженог ВВ, налазећи да исти није пасивно легитимисан у овој правној ствари, јер на дан када се догодила саобраћајна незгода није био власник предметног путничког моторног возила.

По налажењу овог суда, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право, одлучујући као у изреци побијане одлуке, а разлоге које даје првостепени суд за своју одлуку, у свему као јасне и правилне прихвата и овај суд.

Наиме, како је утврђено у првостепеном поступку, тужилац је у предметној саобраћајној незгоди задобио телесне повреде, а незгоду је проузроковао возач путничког возила, које је у моменту незгоде било осигурано од аутоодговорности код осигуравајућег друштва над којим је отворен поступак стечаја, те је тужилац поводом повреде претрпео физички бол и страх, умањење опште животне способности и естетску наруженост, па је правилна одлука првостепеног суда да су првотужени ББ и трећетужени Гарантни фонд одговорни да тужиоцу надокнаде претрпљену нематеријалну штету, сходно одредбама члана 155 Закона о облигационим односима, те чл. 99 став 2 и чл. 106 Закона о осигурању имовине и лица.

Супротно наводима жалбе парничних странака, првостепени суд је правилно, у смислу одредбе чл. 200 ЗОО, одмерио правичну новчану накнаду за нематеријалну штету коју је тужилац претрпео физичке болове и страх, естетско наружење, као и за душевне болове због умањења животне активности, те правилно ценио све релевантне критеријуме, имајући у виду и значај повређеног добра, психичког и физичког интегритета и циља коме ова накнада служи, а то је да представља сатисфакцију тужиоцу па му је, по налажењу овог суда за наведене видове штете досуђен адекватан износ који представља правичну новчану накнаду, као сатисфакцију, те су неосновани наводи жалби парничних странака да је овако одмерена новчана накнада нематеријалне штете превисоко, односно прениско досуђена. Приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете, као и о висини њене накнаде првостепени суд је водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, те да се њоме не погодује тежњама које су неспојиве са њеном природом и друштвеном сврхом. Наиме, накнада нематеријалне штете састоји се у исплати суме новца као сатисфакцији за претрпљене физичке болове, душевне болове

због наружености и умањења животне активности, као последицама проузрокованих телесних повреда, као и за претрпљени страх, ради успостављања психичке и емотивне равнотеже, која је постојала пре штетног догађаја. Оценом свих околности конкретног случаја, који су од утицаја на одмеравање висине правичне новчане накнаде за претрпљене физичке болове и претрпљени страх, ценећи притом интензитет и дужину трајања физичких болова и претрпљеног страха, као и проценат умањења опште животне способности и степен естетског наружења, правилно је првостепени суд одмерио износе правичне новчане накнаде за поједине видове нематеријалне штете.

Правилно је првостепени суд нашао да тужиоцу на досуђене износе из става првог изреке, припада и право на законску затезну камату, на основу одредби члана 277 став 1 ЗОО и то од дана пресуђења, јер је то дан када су утврђени обим и висина штете, а у смислу одредби чл. 189 став 2 ЗОО.

Без утицаја су жалбени наводи првотуженог ББ да првостепени суд није ценио доказе у списима Четвртог општинског суда К бр. 322/06 из којих произилази да је возило којим је проузрокована саобраћајна незгода било украдено испред куће у којој је првотужени живео са родитељима, те да те да не постоји доказ који би могао да га повеже са насталом саобраћајном незгодом. Ово стога што је кривица првотуженог утврђена правноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду К 322/06 од 25.06.2008. године, те је његова одговорност за накнаду претрпљене штете трећим лицима утврђена у кривичном поступку. Првостепени суд је дужан сходно чл. 8. ЗПП да одлучи по свом уверењу на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, што међутим не значи могућност суда да поступи противно императивној одредби чл. 13. ЗПП с обзиром да је лице које је извршило кривично дело одговорно и за штету проистеклу из тог кривичног дела.

Неосновано се жалбом тужиоца истиче да првостепени није правилно ценио постојање доприноса тужиоца када је нашао да исти износи 50 %. Наиме, како је у току поступка утврђено да се тужилац критичном приликом кретао као пешак ван обележеног пешачког прелаза, да из налаза вештака саобраћајне струке произилази да је незгода настала као последица пропуста оба учесника, како пешака тако и возача овде првотуженог, то је правилно првостепени суд оценио да с обзиром на околности под којима је дошло до повређивања, постоји допринос тужиоца настанку штете у висини од 50%, због чега су без утицаја жалбени наводи којима тужилац указује да је допринос првотуженог у конкретном случају морао бити већи од доприноса тужиоца.

Потврђена је и одлука првостепеног суда из става петог изреке, којом је одбијен тужбени захтев у односу на друготуженог ВВ, имајући у виду да је правилно првостепени суд нашао да на дан 13.4.2005. године, када се догодила саобраћајна незгода друготужени није био власник предметног путничког моторног возила, јер је исто дана 20.10.2004. године овлашћењем пренео и предао ГГ.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужиоца и тужених ББ и Гранатног фонда не доводи у сумњу правилност ожалбене пресуде, то је овај суд применом одредбе члана 390 ЗПП, донео одлуку као у ставу првом изреке.

Такође, правилна је и одлука о трошковима поступка из става осмог изреке, јер

је иста одлука донета правилном применом одредаба из члана 153 и 154 ЗПП, које трошкове чине потребни издаци туженог ВВ за вођење ове парнице, а који су одмерени према важећој адвокатској и таксеној тарифи.

Међутим, одлука првостепеног суда о трошковима поступка, садржана у ставу шестом и седмом изреке побијане пресуде, не може се сматрати правилном, јер првостепени суд није правилно одмерио висину накнаде за састав поднесака, као и приступа на одржана рочишта, имајући у виду вредност предмета спора, а према Адвокатској тарифи бр. 37/21 од 14.4.2021. године, која је била важећа у тренутку пресуђења. Ако се има у виду успех тужиоца у овом спору, које је заступао пуномоћник који је адвокат, опредељени трошковник као и радње које су биле потребне за вођење овог спора, то је овај суд обавезао туженог ББ и туженог Гарантни фонд Београд да тужиоцу солидарно накнаде на име трошкова парничног поступка и то за заступање на једном одржаном рочишту износ од 12.750,00 динара, за приступ на седам неодржаних рочишта износ од по 7.125,00 динара, трошкове вештачења износ од 45.000,00 динара, за судску таксу на одлуку износ од 54.300,00 динара, што укупно износи 161.925,00 динара. Такође, поред наведених трошкова тужени ББ је дужан да тужиоцу надокнади и трошкове на име састава два образложена поднеска у износу од по 11.250,00 динара, за заступање на четири одржана рочишта износ од по 12.750,00 динара, за приступ на тринаест неодржаних рочишта износ од по 7.125,00 динара, што укупно износи 166.125,00 динара. На досуђени износ трошкова тужиоцу припада законска затезна камата почев од наступања услова за извршење па до исплате, сходно чл. 277 и 324 ЗОО.

Из наведених разлога Апелациони суд у Београду је одлучио као у ставу другом и трећем изреке, на основу одредбе члана 401. тачка 3. Закона о парничном поступку.

Одлука као у ставу четвртном изреке пресуде, донета је у смислу одредбе члана 165 ЗПП, па је одбијен захтев туженог Удружења осигуравача Србије - Гарантни фонд Београда, за накнаду трошкова другостепеног поступка, имајући у виду да је његова жалба оцењена као неоснована.

**Председник већа - судија
Зорица Ђаковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић